

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Käyttöturvallisuustiedote asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti (REACH).

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1 Tuotetunniste:

Fixativ

UFI-tunniste: K6J0-N09G-000Q-4Y45

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella:

Harrastuskäyttöön.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot:

Schjerning Farver A/S

Østerallé 21

Puh: +45 86 34 22 11

8400 Ebeltoft

Danmark

Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaava (sähköposti): jb@schjerning.dk

1.4 Häät puhelinnumero:

Suora: (09) 471 977 tai vaihde: (09) 4711 (Avoimna 24 t/vrk)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus:

Erittäin palovaarallinen suihke pitkäaikaisella vaikutuksella.

CLP (1272/2008): Aerosol 1;H222 H229

Vaaralausekkeiden täydelliset tekstit löytyvät kohdasta 16.

2.2 Merkinnät:

VAARA

H222: Erittäin helposti syttyvä aerosoli.

H229: Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa.

P102: Säilytä lasten ulottumattomissa.

P210: Suojaa lämmöltä, kuumilta pinoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty.

P211: Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen.

P251: Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä.

P410+P412: Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C lämpötiloille.

P501: Hävitä sisältö/pakkaus paikallisten määräysten mukaisesti.

2.3 Muut vaarat: Ei tunnettuja.

PBT/vPvB: Ei sisällä PBT/vPvB-aineita REACH-kriteerien mukaan (liite XIII).

Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet: Aineiden ei katsota häiritsevän hormonitoimintaa, delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/707 vahvistettujen kriteerien mukaisesti.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2 Seokset

% w	Nimi	CAS-nro	EY-nro	Indeksi-nro	REACH nro	Aineluokitus	SCL, M-kertoimet, ATE	Huomautus
30-60	Etanoli	64-17-5	200-578-6	603-002-00-5	-	Flam. Liq. 2;H225	-	1
20-50	Dimetyylieetteri	115-10-6	204-065-8	603-019-00-8	-	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas	-	1
< 5	Propan-2-oli	67-63-0	200-661-7	603-117-00-0	-	Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336	-	1

1: Aine on orgaaninen liuotin.

Vaaralausekkeiden täydelliset tekstit löytyvät kohdasta 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus:

- Hengitys:** Vie henkilö raittiiseen ilmaan. Pidetään rauhallisena tarkkailussa. Tarvittaessa: mene lääkäriin.
- Iho:** Poista saastuneet vaatteet välittömästi. Huuho iho ja pese se huolellisesti vedellä ja saippualla. Jos ärsytys jatkuu: Mene lääkäriin.
- Silmät:** Huuhdo heti vedellä tai fysiologisella suolaliuoksella vähintään 15 minuutin ajan. Mahdolliset piilolinssit poistettava, ja silmät hyvin avattava. Jos ärsytys jatkuu: Mene lääkäriin. Jatka huuhtelua myös lääkäriin / sairaalaan kuljetuksen aikana.
- Nieleminen:** Huuhtelee suu heti huolellisesti ja juo runsaasti vettä. Pidetään tarkkailussa. Älä pyri oksentamaan. Jos oksentamista tapahtuu, pidä pää alhaalla, jotta mahalaukun sisältöä ei tule keuhkoihin. Tarvittaessa: mene lääkäriin.
- Palovamma:** Huuhtelee vedellä, kunnes kipu on hellittynyt. Poista huuhtelun yhteydessä ei kiinnipalaneet vaatteet palaneelta alueelta. Jos lääkärin puoleen on käännyttävä, jatka huuhtelemista, kunnes olet päässyt lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet:

Mahdollisesti lievää ärsytystä iholle ja silmille. Ihokontakti voi kuivattaa ihoa. Liuottimen suurien pitoisuuksien tai usein toistuva pienen määrin sisään hengittäminen voi vahingoittaa mm. maksaa, munuaisia ja keskushermostoa (mukaan lukien aivovamma).

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityistä hoitoa koskevat ohjeet:

Näytä tämä käyttöohje lääkärille tai ensiapuhenkilökunnalle.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet:

Vesisumu (ei koskaan vesisuihkua – levittää tulipaloa), vaahto, jauhe tai hiilihappo.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat:

Vältä savukaasujen sisään hengittämistä. Tulipalon yhteydessä muodostuu runsaasti myrkyllisiä kaasuja: etupäässä häkää.

Aerosolia sisältävät astiat voivat räjähtää tulipalon yhteydessä.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet:

Poista säiliöt mahdollisuuksien mukaan ja jäädytä vedellä. Käytä paineilmanaamaria voimakkaan savun kehittymisen yhteydessä.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa:

Käytä henkilökohtaisia suojavarusteita - ks. kohta 8. Poista syttymislähteet. Varmista hyvä ilmanvaihto.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:

Ainetta ei saa huuhtoa viemäriin - ks. kohta 12. Jos ainetta pääsee ympäristöön, siitä on tiedotettava paikallisille viranomaisille.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:

Kerätään ja käsitellään kemikaalijätteenä. Huuhtelee lopuksi huolellisesti vedellä. Maahan joutuneen aineen käsittely - ks. kohta 13.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin:

Ks. Edellä.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet:

Vältä höyryn/suihkeen hengittämistä. Varmista hyvä ilmanvaihto. Vältä kosketusta ihoon, silmiin ja vaatteisiin. Pese kädet ja saastuneet alueet vedellä ja saippualla töiden jälkeen. Varmista, että käytettävissä on vettä ja silmienhuuhtelupullo.

Ei saa käyttää tulen, kipinöiden tai kuumien pintojen läheisyydessä. Tupakointi kielletty.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet:

Tiiviisti suljetussa alkuperäisastiassa hyvin ilmastoidussa paikassa, suojassa auringolta. Ei saa altistaa yli 50 °C lämpötilalle. Paloturvallinen.

Turvallisesti, poissa asiattomien ulottuvilta, elintarvikkeista, rehuista, lääkeaineista ym. erillään.

7.3 Erityinen loppukäyttö:

Ks. kohta 1.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat:

HTP-arvot (2020):

	8 h.	15 min.	Huomautus
Etanoli	1000 ppm = 1900 mg/m ³	1300 ppm = 2500 mg/m ³	-
Dimetyylieetteri	1000 ppm = 2000 mg/m ³	-	E
Propan-2-oli	-	-	-

E: Aineella on EU-raja-arvo.

DNEL/PNEC: Ei CSR/CSA.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen: Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta

Hengityssuojain: Kun ilmanvaihto on riittämätöntä: käytä hyväksyttyä naamaria (EN140 mukaan) kaasusuodattimen kanssa tyyppi Ax (ruskea – orgaanisia höyryjä vastaan) (EN 140). Suotimilla on rajallinen käyttöikä (korvataan). Lue valmistajan ohjeet.

Ihon suojaaminen: Käytä esim. nitrilikäsineitä (EN 374). Lämpöaika: tietoja ei ole käytettävissä. Tarkista käsi- ja jalkasuojaimien säännöllisesti ja vaihda ne tarvittaessa.

Silmien suojaaminen: Tiiviisti suljetut suojalasit (EN166).

Ympäristötekijöille altistumisen torjunta: Ei oleellisia.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot:

Olomuoto:	Neste (aerosoli)
Väri:	Kirkas
Haju:	Tyypillinen
Sulamis- ja jäätymispiste (°C):	Ei määritetty
Kiehumispiste tai kiehumisen alkamislämpötila ja kiehumisalue (°C):	> 35
Syttyvyys:	Ei oleellisia
Alempi ja ylempi räjähdysraja (vol-%):	Ei määritetty
Leimahduspiste (°C):	> 0
Itsesyttymislämpötila (°C):	Ei määritetty
Hajoamislämpötila (°C):	Ei oleellisia
pH (20°C):	Ei määritetty
Kinemaattinen viskositeetti (mm ² /s):	Ei oleellisia
Liukoisuus:	Ei liukene veteen
Jakautumiskerroin n-oktanoli-vesi (log-keskiarvo):	Ei oleellisia
Höyrynpaine:	593 (dimethylether)
Tiheys ja/tai suhteellinen tiheys (g/ml, 20°C):	< 1
Höyryn suhteellinen tiheys (ilma=1):	Ei määritetty
Hiukkasten ominaisuudet:	Ei oleellisia

9.2. Muut tiedot: Ei oleellisia.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus:

Ei tunnettuja.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus:

Stabiili suositteluissa varastointiolosuhteissa – katso kohta 7.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus:

Syttyvä lämpötiloissa, jotka ylittävät leimahduspisteen. Höyryt voivat syttyä esim. kipinästä, lämpimästä pinnasta tai hiilloksesta. Höyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtäviä yhdisteitä.

10.4 Vältettävät olosuhteet:

Vältä kipinöitä, hiillosta ja kuumentumista. Astiaa ei saa puhkaista. Vältä suoraa auringonvaloa ja yli 50 °C lämpötiloja.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit:

Voimakkaita hapettumia aineita.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:

Kuumennettaessa korkeisiin lämpötiloihin (hajoaminen) päästää ilmaan myrkyllisiä kaasuja: Pääasiassa hiilioksideja.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot**11.1 Tiedot asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 määritellyistä vaaraluokista:**

Välitön myrkyllisyys:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.
Ihosityövyttävyys/ihoärsytys:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.
Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.
Hengitysteiden tai ihon herkistyminen:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.
Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.
Syöpää aiheuttavat vaikutukset:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.
Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.
Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.
Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.
Aspiraatiovaara:	Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Vaaraluokista	Arvot	Tutkimusmenetelmiin	Tietolähteet
Välitön myrkyllisyys: Hengittäminen	LC ₅₀ (rotte) = 125 mg/l/4h (Ethanol) LC ₅₀ (rotte) = 46,5 mg/L/4h (Propan-2-ol) LC ₅₀ (inhalation, rotte) = 309 mg/l/4h (Dimethylether)	Ei tietoja OECD 404 Ei tietoja	IUCLID IUCLID ECHA
Dermal	LD _{Lo} (kanin) = 20000 mg/kg (Ethanol) LD ₅₀ (kanin) = 12800 mg/kg (Propan-2-ol)	Ei tietoja Ei tietoja	IUCLID IUCLID
Oral	LD ₅₀ (rotte) = 1780 mg/kg (Ethanol) LD ₅₀ (rotte) = 4570 mg/kg (Propan-2-ol)	OECD 401 Ei tietoja	IUCLID IUCLID
Syövyttävyys/ärsytys:	Ingen hudirritation, kanin (Ethanol) Ingen til moderat øjenirritation, kanin (Ethanol) Øjenirritation, kanin (Propan-2-ol)	OECD 404 OECD 405 OECD 405	IUCLID IUCLID ECHA
Hengitysteiden tai ihon herkistyminen:	Ikke sensibiliserende, hud, marsvin (Ethanol) Ikke sensibiliserende, marsvin (Propan-2-ol)	GPMT OECD 406	IUCLID ECHA
CMR:	Data for mutagen effekt er ikke entydig (Ethanol) Ingen mutagene effekter. (Propan-2-ol) Ingen carcinogene effekter (Propan-2-ol) Ingen reproduktionsskadende effekter (Propan-2-ol)	Diverse OECD 476 OECD 451 Ei tietoja	IUCLID ECHA ECHA IUCLID

Altistumisreitit: Keuhkot ja ruuansulatuskanava.

Lyhytaikaiset vaikutukset

Hengitys:	Höyry/aerosolit voivat ärsyttää hengitysteitä ja aiheuttaa pahoinvointia, päänsärkyä, väsymystä, huimausta ja tajunnan menetyksen.
Iho:	Vaikuttaa ärsyttävältä. Se voi poistaa ihon rasvaa ja sillä on kuivattava vaikutus.
Silmät:	Tuntuu ärsyttävältä yhdessä punoituksen ja kipujen kanssa.
Nieleminen:	Ärsytys suun ja mahasuolikanavassa. Voi aiheuttaa oireita, jotka on mainittu kohdassa "Hengitys".
Pitkäaikaiset vaikutukset:	Lirottimen suurien pitoisuuksien tai usein toistuva pienien määrien sisään hengittäminen voi vahingoittaa mm. maksaa, munuaisia ja keskushermostoa (mukaan lukien aivovamma). Pitkäaikainen ja usein toistuva ihokontakti voi aiheuttaa ihoärsytystä, ihon halkeilua ja ihottumaa.

11.2 Tiedot muista vaaroista:

Ei tunnettua.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle**12.1 Myrkyllisyys:**

Vesieläimillä	Arvot	Tutkimusmenetelmiin	Tietolähteet
Kaloille	LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) = 15300 mg/l (Ethanol) LC ₅₀ (Rasbora heteromorpha, 96h) = 4200 mg/l (Propan-2-ol) LC ₅₀ (Poecilia reticulata, 96h) = >4100 mg/l (Dimethylether)	Ei tietoja (FW) Ei tietoja Ei tietoja	IUCLID ECHA ECHA
Äyriäisille	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 9268 - 14221 mg/l (Ethanol) LC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = >10000 mg/l (Propan-2-ol) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) 4400 mg/l (Dimethylether)	Ei tietoja (FW) OECD 201 NEN6501 (FW)	IUCLID ECHA ECHA
Leville	EC ₅₀ (Scenedesmus subspicatus, 72h) >1000 mg/l (Propan-2-ol)	OECD 201	ECHA

12.2 Pysyvyys ja hajoaavuus:

Etanoli, propan-2-oli ja dimethylether on nopeasti biohajoava.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle (jatkaa)

12.3 Biokertyvyys:

Etanoli ja propan-2-oli: $\text{Log } K_{ow} < 1$ - pientä biokertyvyyttä voidaan odottaa

12.4 Liikkuvuus maaperässä:

Etanoli ja propan-2-oli: $\text{Koc} < 1$ - erittäin suuri mobiliteetti maaperässä on odotettavissa.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset:

Ei sisällä PBT/vPvB-aineita REACH-kriteerien mukaan (liite XIII).

12.6 Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet

Ei tunnettuja.

12.7 Muut haitalliset vaikutukset:

Ei tunnettuja.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät:

Hävittävä ongelmajätteenä. Jätteitä tulee käsitellä paikallisten ja kansallisen säädösten mukaan.

EWC-koodi:

16 05 04

15 02 02 (absorptioaine on saastunut tuotteen mukana)

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1. YK-numero tai tunnistenumero: 1950.

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi: AEROSOLIT, palava.

14.3. Kuljetuksen vaaraluokat: 2.

14.4. Pakkausryhmä: 5F (ADR/RID).

14.5. Ympäristövaarat: Ei mitään.

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle: Ei mitään.

14.7. Merikuljetus irtolastina IMO:n asiakirjojen mukaisesti: Ei oleellinen.

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai – lainsäädäntö:

Käyttö kielletty alle 18-vuotiailta (vrt. EU Direktiivi 94/33/ETY).

Työnantajan on laadittava arviointi työoloista. Jos arvioinnissa paljastuu terveys- ja turvallisuusriskejä raskaana oleville, imettäville ja äskettäin synnyttäneille naisille, työnantajan on ryhdyttävä riskin välttämiseksi tarvittaviin toimiin työympäristön muuttamiseksi (direktiivi 92/85/ETY).

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi:

Ei CSR/CSA

KOHTA 16: Muut tiedot

Vaaralausekkeet ilmoitettu kohdassa 3:

H220: Erittäin helposti syttyvä kaasu.

H222: Erittäin helposti syttyvä aerosoli.

H225: Helposti syttyvä neste ja höyry.

H229: Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa.

H280: Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.

H319: Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H336: Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

KOHTA 16: Muut tiedot (jatkaa)

Käytettyjen lyhenteiden:

ATE = Acute Toxicity Estimates

CMR = Carcinogenicity, Mutagenicity, Reproductive toxicity

CSR = Chemical Safety Report

CSA = Chemical Safety Assessment

DNEL = Derived No-Effect Level

FIFRA = Federal Insecticide, Fungicide, and Rodenticide Act (FIFRA)

FW = Fresh Water

LD₅₀ = Lethal Dosis 50 %

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic

PNEC = Predicted No-Effect Concentration

SCL = Specific Concentration limits

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Kirjallisuusviitteet ja tietolähteet:

ECHA = REACH rekisteröintiaineistoon ECHA:n verkkosivuilta.

EPA: US Environmental Protection Agency

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances

Koulutukseen liittyviä ohjeita:

Käyttäjää on opastettava työssä ja hänen on tunnettava tämän käyttöturvallisuustiedotteen sisältö.

Muutokset:

Ei oleellisia

Laatinut: Altox a/s - Tonsbakken 16-18 - DK-2740 Skovlunde - Denmark - Puh: +45 38 34 77 98 / KB – Laadunvalvonta PW